

STOWARZYSZENIE
UKRAIŃSKI DOM NARODOWY
w Przemyślu
ul. Kościuszki 5, tel. 78-60-39
L. dz. 6/2004

Przemyśl, 28.08.2004 r.

Prezydent Miasta Przemyśla
Pan Robert Choma

Zwracamy się uprzejmie z prośbą w następującej sprawie. Przy ul. Juliusza Słowackiego na narożnym domu u zbiegu ulicy Rakoczego, poprzednio ulicy Markiana Szaszkiewicza, była umieszczona tablica upamiętniająca tego poetę, ufundowana przez społeczeństwo miasta Przemyśla w 1911 r. w setną rocznicę jego urodzin.

Tablica o wymiarach 70/80 cm i grubości 2,5 cm wykonana była z marmuru, na której umieszczono napis cyrylicą o treści: „W stolittia urodyn perszoho poeta Hałyczyny hromadskist^h міста nadała tij wułyci nazwu Markiana Szaszkewycza”. W tłumaczeniu na język polski treść brzmi: „W stulecie urodzin pierwszego poety Galicji społeczność miasta nadała tej ulicy nazwę Markiana Szaszkiewicza”.

W sierpniu 1963 roku Przedsiębiorstwo Remontowo-Budowlane dokonując remontu kamienicy usunęło tę pamiątkową tablicę. Pomimo protestów ówczesnego Zarządu Ukraińskiego Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego i próśb składanych na ręce władz miasta o ponowne umieszczenie tablicy, władze PRL przemianowały ul. M. Szaszkiewicza na ul. Rakoczego, która to nazwa pozostaje do dziś.

Dnia 14 lutego 2001 r. Stowarzyszenie Ukraiński Dom Narodowy zwróciło się do Prezydenta Miasta Przemyśla p. Mariana Majki w sprawie zezwolenia na odnowienie i zamontowanie tablicy poświęconej ks. Markianowi Szaszkiewiczowi. 12 marca otrzymaliśmy pismo z Wydziału Gospodarki Przestrzennej Urzędu Miasta Przemyśla z prośbą by uzupełnić nasz wniosek pismem z wyrażoną zgodą Wojewódzkiego konserwatora Zabytków oraz zgodą właścicieli kamienicy (wpis do rejestru zabytków zabudowy ul. Słowackiego A-537). Z naszej strony ta prośba została załatwiona.

Dnia 29.08.2002 r. Wojewódzki Konserwator Zabytków wydał zezwolenie na umieszczenie w poprzednim miejscu, na elewacji narożnej kamienicy u zbiegu ulic Słowackiego i Rakoczego, tablicy upamiętniającej poetę Markiana Szaszkiewicza wykonanej według zatwierdzonego projektu.

W obecności przedstawicieli Urzędu Miasta Przemyśla we wrześniu 2003 r. tablica umieszczona w poprzednim miejscu, została uroczystie poświęcona przez Jego Ekscelencję ks. arcybiskupa i Metropolitę Jana Martyniaka oraz innych księży z Przemyśko-Warszawskiej Diecezji.

Pragniemy poinformować, że rodzina Szaszkiewiczów miała wiele zasług dla miasta Przemyśla. Stryjeczny brat Grzegorz Szaszkiewicz był pod koniec XIX w. burmistrzem Przemyśla i honorowym obywatelem. Został pochowany na cmentarzu głównym przy ul. Słowackiego (nr kwatery – 16).

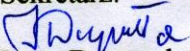
W rodzinie Szaszkiewiczów panował duch tolerancji, szacunku i współpracy w stosunku do innych społeczności, niezależnie od narodowości i wyznania.

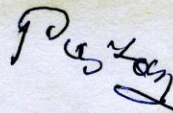
Poezja M. Szaszkiewicza jest przepełniona głębokim humanizmem. W 1911 roku utworzono w Przemyśle Szkołę Podstawową im. M. Szaszkiewicza i ta nazwa przetrwała aż do dzisiaj przy ul. Smolki 10.

Pragniemy zaznaczyć, że władze miasta Lwowa niezależnej Ukrainy dbają o zachowanie nazw ulic i elementów polskiej kultury, które ukształtowały się w procesie historycznym minionego okresu. (Załącznik do pisma z dnia 14 lutego 2001 roku).

Mając na uwadze wspólne dobro zwracamy się z gorącą prośbą o przychylne ustosunkowanie się do naszej prośby i przywrócenie dawnej historycznej nazwy ulicy Markiana Szaszkiewicza.

Sekretarz:

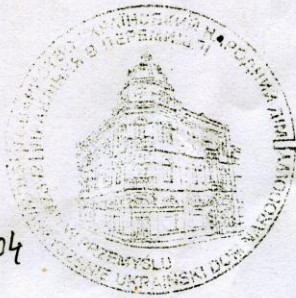

Irena Drzymała

Włodzimierz Pajtasz

Do wiadomości:

1. Pan Iwan Hrycak – Konsul Generalny Ukrainy w Lublinie,
2. Jego Ekscelencja ks. abp Jan Martyniak – Metropolita Przemysko-Warszawski obrz. Grekokatolickiego,
3. Pan Jarosław Sydor – przewodniczący Przemyskiego Oddziału Związku Ukraińców w Polsce,
4. Pan Stanisław Stępień – dyrektor Południowo-Wschodniego Instytutu Naukowego w Przemyśle.

Перемишль, 14.10.04 р.

Ч.п. 9/2004

Президії сесії
Міської ради м. Львова
Львів, Ринок

У листопаді 2004 р. припадає 100 річниця від відкриття в Перемишлі будинку Товариства „Народний Дім”, заснованого відомим кооперативним діячем Галичини др. Т. Кормошем. Після депортації української людності до УРСР у 1945/1946 роках та депортаційної акції „Вісла” цей будинок беззаконними державними декретами перейшов у власність Польської Держави. І такою залишається в переважній частині нині.

У 1956 р. українська громада Перемишля, зорганізована в Українському суспільно-культурному товаристві, отримала від влади можливість орендувати частину приміщень будинку „Народного дому”. Такий стан триває донині.

Однак як у 50-х роках, так у 90-х роках члени УСКТ, а потім Об'єднання українців у Польщі й створеного в 1989 р. як спадкоємця Товариства „Народний дім” Товариство „Український народний Дім” робили на різному рівні та серед різних державних та самоуправних чинників заходи за повернення українцям права власності до будинку Товариства „Народний дім”. Цей будинок становить-бо для нас важливу частину української національної спадщини Перемишля, тут містилися та містяться важливі культурні й суспільні установи, що без них годі уявити собі добре функціонування нашої громади в цьому місті.

Несправедливим і прикром для нас стали останні події, коли Об'єднання українців у Польщі судовим вироком були примушене платити довг за орендування приміщень нашого ж Народного дому. Міська влада Перемишля не врахувала того, що на початку 90-х років ми власними коштами виремонтували та модернізували майже цілий будинок.

Тим більше прикро нам обсервувати такий стан справ, коли у Львові різні польські установи отримали у власність багато передвоєнних будинків чи приміщень. Тимчасом у Перемишлі, де власністю Греко-Католицької Церкви було понад 250 будинків і ділянок, повернено їй всього кілька будинків.

Хочемо звернути Вашу увагу на те, що в Польщі нема ні одного світського будинку, що мав би для українства в цій країні таку вагу, як перемиський будинок „Народного дому”. А тому всяке сприяння міської та державної влади Львова нашим заходам за повернення цього будинку законним спадкоємцям уважаємо дуже важливою та доконечною справою.

До цього прохання додаємо добірку важливіших документів.

Ірина Дримала

Пайташ
Володимир Пайташ

Ірина Дримала
Секретар

246-3
18.10.04р. *О.Скошечко*